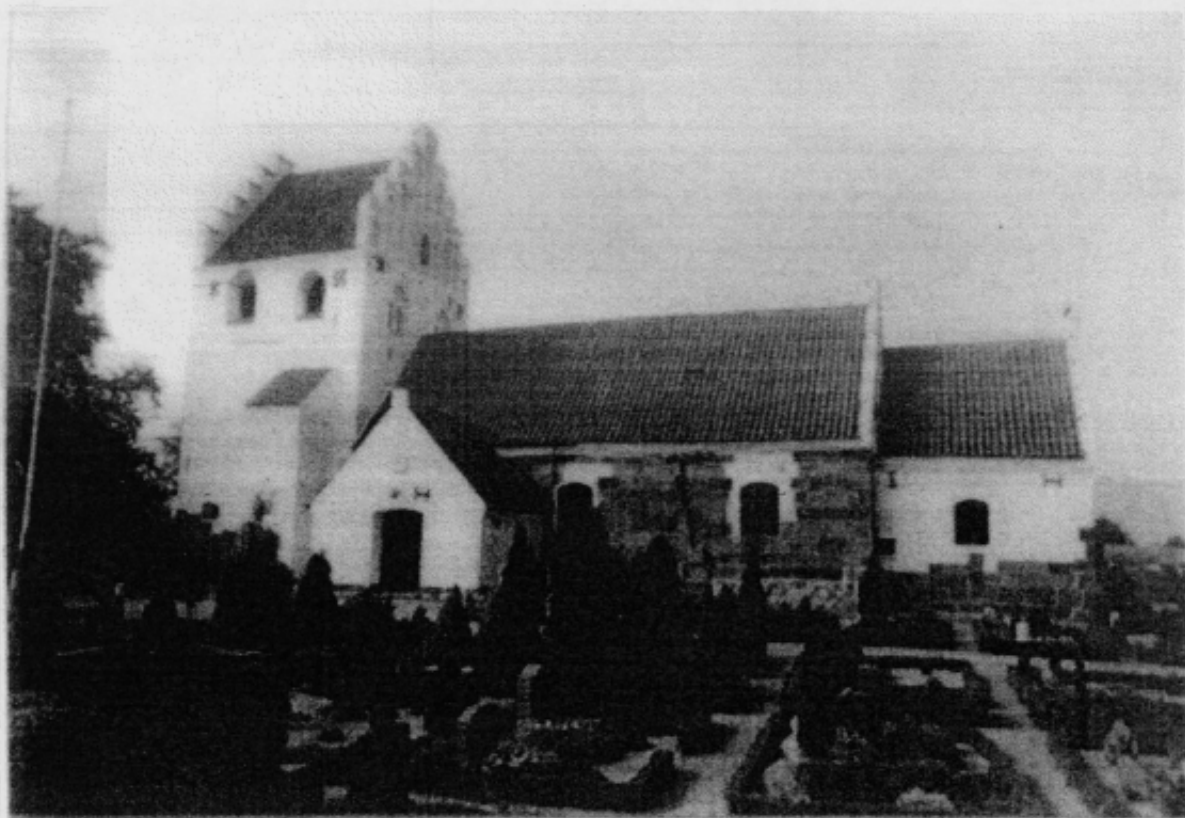

LOKALHISTORISK NYT

Medlemsblad 2002 - 2003

nr. 22

Skellerup Kirke

Foto: privateje

**Ullerslev Kommunes Lokalhistoriske
Forening**

**for Skellerup, Ellinge , Flødstrup og Ullerslev
sogne**

INDHOLD

Siden sidst	3
Bryllupsdage	4
Nyborg avis om kirker	4
Causeri om døbefonte	5
Fra Lyngby til Ellinge	9
Mullerup 100 år	13
Om arkæologi og datering	18
Lokalhistorisk arkiv	20
Filmsudvalget	22
Arkæologigruppen	23
Adresseliste	24

Kalenderen er på midtersiderne som en folder, der kan tages ud og sættes på opslagstavlen. Der bliver ikke annonceret yderligere for arrangementerne.

Museumsforeningens aktiviteter og adresser står ligeledes på folderen.

SIDEN SIDST

Af Bendt Jensen

Foreningsarbejdet er foregået i et roligt tempo, hvor vi fornemmer at udfylde en plads blandt mange andre tilbud i vort område. Medlemstilslutningen har været ret stabil med 226 medlemmer i 2001.

Vi fik lov at gennemføre to store udstillinger:

En i forbindelse med forårsudstillingen i Ullerslevhallen, der handlede om bryllup, og hvor mange var behjælpelige med effekter som billeder, brudekjoler, brudgommens tøj m.m. En stor tak for denne hjælp!

En i forbindelse med kulturugen i Ullerslev, der havde kommunens 4 kirker som tema. Udstillingen blev vist i Langtved forsamlingshus, og flere benyttede lejligheden til at kigge forbi.

Endvidere har det glædet os i bestyrelsen, at Ullerslev byråd fik taget sig sammen til at bevilge penge til museumsarbejdet til gavn og glæde både for dette arbejde, men også for at vi nu kan trække på museumsinspektørens viden og ekspertise fremover.

Aftenturen til Revninge kirke/herregården Lundsgård samlede pæn tilslutning – også selvom regnen "stod ned i stænger" - blev det en god oplevelse.

Avisudklip fra Fyns Stiftstidende 25.3.2002: Ulla Pedersen, Ullerslev, og datteren Lene Guldbrandsen, Odense, med de brudekjoler, de blev gift i med 27 års mellemrum og med billeder fra deres bryllupper

BRYLLUPS- DAGE

I forbindelse med bryllupsudstillingen blev vist følgende oversigt over bryllupsdage. Oversigten er udsendt gennem interflora:

1 år	Papirbryllup
2	Bomuld
3	Læder
4	Blomster
5	Træ
6	Sukker
7	Uld
8	Bronze
9	Pil
10	Tin
11	Stål
12	Silke
12½	Kobber
13	Knipling
14	Elfenben
15	Krystal
20	Porcelæn
25	Sølv
30	Perle
35	Koral
40	Rubin
45	Safir
50	Guld
55	Smaragd
60	Diamant
65	Krondiamant
70	Jern
75	Atom

NYBORG AVIS OM KIRKER

10.5.1865

I Søndags Eftermiddags opdagedes der Ild i det Indre af Flødstrup Kirke foranlediget ved, at man havde glemt at slukke det ene Alterlys, som havde været tændt under Gudstjenesten. Ilden blev ved Sprøjternes Ankomst indskrænket til Choret, hvor Alter og Altertavle brændte. Skaden er anslaaet til 3000 Rdl.

18.1.1901

I Gaar viedes i Skellerup Kirke Baronesse Ada Reedtz-Thott, Biskopstorp, til Lensbaron Fr. Juel-Brockdorff til Taasinge og Scheelenborg. Vielsen foretoges af Pastor Helms. En stor Del af den fynske Adel deltog. 3 Æresporte var rejst: ved Biskopstorp, i Byen og ved Kirken. Ved 11-Tiden ankom de nygifte her til Nyborg og fortsatte Rejsen til Valdemarsslot. I Troense var Husene illuminerede, og Valdemarsslot var særlig flot dekoreret.

10.1.1910

Ullerslev Kirke er fra 1. Januar at regne overgaaet til Selveje. Afslutningssummen er 15.999 Kroner.

CAUSERI OM DØBEFONTE

Af Solveig Andreasen

I forbindelse med kulturugen i maj måned 2002 her i Ullerslev kommune havde Lokalthistorisk Forening sat fokus på kommunens fire kirker og lavet en udstilling om kirkerne.

Som medarranger af denne udstilling så jeg nærmere på Skellerup Kirke – og fandt især døbefonten bemærkelsesværdig. Den virkede ikke særlig elegant på afstand, men ved nærmere eftersyn er den charmerende, som den står der på sine røde kugleben. Den rummer mange detaljer i udskæringer og er

dekoreret med små "naivistiske" malerier.

Det måtte være muligt at finde historien bag denne døbefonts vej til Skellerup Kirke.

Der var dog ikke mange oplysninger at hente om den i opslagsværker om kirker. Et par linier, der beskriver den som en timeglasformet barok trædøbefont fra 1666 med oprindelige bibelske motiver.

Jeg besøgte Landsarkivet for Fyn for at undersøge, om der var oplysninger at hente i provste- og præstearkiverne. Der er bl.a. synsrapporter over kirkebygninger og in-

Døbefont fra Skellerup Kirke 2002

Foto: Lokalthist. arkiv

ventar, der måske kunne give information om døbefonten. Hvem der har fremstillet den – kommer den fra en anden kirke? Men ak. Der var mange spændende informationer at hente, især om udskiftning af bjælker og andet træværk, men ikke om døbefonten. Muligvis gemmer historien sig stadig i de kringlede og svært tilgængelige skrifter og dukker frem en dag.

En avisartikel af ældre dato om Skellerup Kirke kunne dog oplyse, at trædøbefonten erstattede en defekt font – og at denne font stadig eksisterede og befandt sig på Svendborg Museum. Denne oplysning måtte bekræftes, og i øvrigt kunne det være spændende at se den "nye" fonts forgænger. Svendborg Museum bekræftede artiklens oplysning. Døbefonten befandt sig på museet – havde en tid lang stået i "kvindernes gård" i den gamle fattiggård – men var nu adskilt og anbragt i magasin. Den kunne ikke besigtiges i sin helhed, men museet havde forevigt begi-

venheden, da den meget tunge font blev adskilt og transporteret til magasinet.

Døbefonten kom til Svendborg Museum i 1930, og der foreligger følgende oplysninger om den:

Døbefont, staar i Museets Gaard, den er for mange Aar siden bragt til Svendborg af Pastor J.B.Kisby, som var Præst i Aunslev – Bovenso Sogne. + 1851, han boede i Skalkendrup Præstegaard ... Fonden stod i mange Aar i N.N's Have, medens Kummen har ligget hos N.N, Møllergade, antagelig er Fonten fra en østfynsk Kirke (Skellerup), den er gotlandsk og rimeligvis hugget mellem 1165 og 1220 på Gotland.

Fremstillingstidspunktet for fonten er samtidig med det store byggeri af stenkirker i Danmark, og den kan således udmærket være Skellerup Kirkes første døbefont.

Døbefonten hører til det oprindelige inventar i kirkerne, og på trods af de store forandringer, der gennem historien har fundet sted på kirkebygningerne og deres inven-

Skellerup Kirkes gamle døbefont 2002

Foto: Svendborg Museum

tar, fremstår de som "uberørte og originale". Der findes stadig omkring 1500 af de gamle døbefonte bevaret i kirkerne ud af et antal på omkring 2000. Det er således den langt overvejende del af fontene, der befinder sig på deres plads i kirkerne, og kun et lille antal er anbragt på museer og andre steder. Men af historien om Skellerupfonten fremgår det, at der kunne findes anvendelse for fontene på ganske anden vis. Fonten fremtræder på fotografiet som værende noget mærket af tidens tand og i en ringe bevaringsstand.

Min interesse for disse gamle fonte var nu vakt. Og den blev ikke mindre, da jeg så at også Flødstrup,

Ullerslev og Ellinge Kirke havde bevaret de gamle stenfonte. Hvilke forskelle og lighedspunkter var der imellem disse tre fonte? Hvor stammede de fra?

Til at besvare spørgsmålene har jeg fundet frem til et omfattende opslagsværk, der omhandler de gamle døbefonte: *Danmarks middelalderlige døbefonte* af M. Mackeprang (Mcp). Værket er fra 1941, og er en redegørelse for de enkelte landsdeles bestand af fonte ordnet efter værkstedstyper.

Han beskæftiger sig primært med danske granitfonte, og fremhæver som et særlig fynsk karakteristika, at døbefontene er tredelte: de be-

Ullerslev Kirkes døbefont 2002

Foto: Lokalhistorisk Arkiv

Flødstrup Kirkes døbefont 2002

Foto: Lokalhistorisk Arkiv

står af en kumme, en fod og et indskudt skaft derimellem.

Flødstrup og Ullerslev Kirkes døbefonte hører, sammen med en række andre fonte sydøst og øst for Odense, til en type Mcp benævner *Vindingetypen* efter det herred, hvori de optræder hyppigst.

En døbefont af Vindingetypen har en glat kumme, der kan have en profilering foroven, der ligner en rundstav. Skaftet er skrumpet ind til en mindre eller større rundstav, og foden er en terningkapitæl.

Flødstrup Kirkes font har en glat kumme og en baseformet fod med hjørneblade på.

Ullerslev Kirkes font har en glat kumme med rundstav foroven og kummen munder også ud i en rundstav og foden er terningkapitæl.

I Mcp værk er der også redegjort for ikke-danske fonte. Han behandler fonte, der er importeret fra Skåne, Belgien, Nordtyskland og Gotland. Fonten fra Ellinge Kirke er blandt de kun 9 fonte Mcp beskriver særlig detaljeret. Det er romanske fonte, hugget i sandsten og importeret fra Gotland.

Ellinge fonten stammer fra en gotlandsk stenmester, Signraf, som virkede i årene 1153 – 1188. Dens kumme har en form, der er almindelig for de gotlandske kummer, nemlig en tilspidset cylinder nedadtil, hvis bund er brat skåret af. Den er rigt udsmykket med relief-

Ellinge Kirkes døbefont 1993

Foto: Ellinge Kirke

fer, der går i et bånd rundt om kummen med motiver fra Jesu barndomshistorie: bebudelsen, mødet mellem Maria og Elisabeth, fødslen, de hellige tre konger, englen der advarer mod Herodes' anslag og flugten til Ægypten. Derudover er der motiver med barnemordet og Jesusbarnet, der stående i en font afvaskes efter fødslen. Fontens fod er keglestubbformet med fire stående eller siddende helfigurer. Figurerne forestiller Jomfru Maria med Jesusbarnet, Skt. Peder med himmerigs nøgler, Abraham med de salige i sit skød og den triumferende Kristus. Fonten er storladet og flot og må have været meget imponerende i sin tid, hvor den har stået med strålende farver. Afrensning af stensculpturer i kirkerne blev på

budt i 1862.

Sammenlignet med fontene fra Flødstrup og Ullerslev er Ellingefonten rig på udsmykninger, men netop sandstenmaterialet har åbnet op for detaljerede relieffer i modsætning til det danske granitmateriale, der er for hårdt til den slags arbejde.

Det var forskelle og ligheder i døbefontene, og jeg vil opfordre til, at man tager på en rundtur til kirkerne og lader sig betage af de meget smukke fonte.

Er der blandt læserne nogen, der har yderligere oplysninger om den barokke døbefont fra Skellerup kirke, vil jeg gerne høre derom (se adr. og tif. bag på bladet).

FRA LYNGBY TIL ELLINGE

Af Stig C. Dalsgård

Hvorfor og hvordan havner en københavnsk familie i Ellinge ?

Det er en længere historie, som egentlig består af en række tilfældigheder. Historien tager sin begyndelse i 1957, hvor vi realiserede, at de københavnske huspriser steg hurtigere end vore lønninger, så det hus, vi gerne ville have, rykkede længere og længere vest på. Desuden var vi begge opvoksede i jyske provinsbyer og kunne derfor godt tænke os med tiden at slå os ned i den jyske provins. Vi fandt desuden, at det ville være rarere for vore børn at vokse op i en mindre by end Storkøbenhavn, som næppe kunne kaldes børnevenlig.

Beslutningen tog form i sommerfe-

rien 1957 på hjemvejen til familiens sommerhus fra en tur til København, hvor det på storebæltsfærgen gik op for os, at det var meget rarere at komme hjem fra København end at komme hjem til København. Der var dog et problem, der måtte løses, nemlig at finde et job indenfor mit arbejdsområde, som var elektroakustik med særlig hensyn til høreapparater og høretekniske problemer. Specielt i provinsen var der ikke mange, om nogen i det hele taget af sådanne stillinger.

Det havde i nogen tid været diskuteret at hørecentralerne trængte til en udbygning af den tekniske service med ansættelse af en civilingeniør med speciale i elektroakustik og med et teknisk-audiologisk laboratorium bag sig, men noget

konkret var ikke fremkommet på dette tidspunkt, vist nok fordi man ikke vidste, om der var egnede kandidater til en sådan stilling. Efter samråd med professor Fritz Ingerslev, der var leder af Lydteknisk Laboratorium, kontaktede jeg kontorchef C. Rasch, Invalideforsikringsretten, der dengang var forretningsfører for Statens Hørecentraler, for at gøre opmærksom på, at man i mig havde en mulig ansøger.

Dette blev startskuddet til, at der i Tunghørenævnet blev rejst en diskussion om oprettelse af en sådan stilling. Den oprindelige tanke var, at stillingen skulle knyttes til hørecentralen i Århus. Hørecentralen i København havde en udmærket tekniker knyttet til sig, så det ville være rimeligt, at den nye stilling blev tilknyttet en af de andre hørecentraler, og som gamle jyder

forekom Århus os mest tillokkende. Der skete nu det, at der i forbindelse med en udvidelse af Radiumstationen i Odense blev åbnet mulighed for at få en udvidelse af Odense hørecentral, så der kunne etableres lokaler til et teknisk-audiologisk laboratorium. Stillingen som ingeniør ved hørecentralerne blev endelig opslået i begyndelsen af 1962. Stillingsopslaget var imidlertid meget vagt formuleret men hensyn til kompetenceforholdene mellem hørecentralens chef og laboratoriets leder, og forhandlingerne herom brød desværre sammen. Denne situation førte til indkaldelse af et stormøde i Tunghørenævnet, og resultatet heraf var, at man ville genopslå stillingen, således at kompetenceforholdene skulle fremgå klart af opslaget. Dette skete, og jeg søgte stillingen for anden gang. Endelig an-

***Ellinge skole, Pårupvej 65
Foto: Lokalhistorisk arkiv***

kom i sommerferien 1963 det ventede brev fra Socialministeriet, hvori man skrev

" at man var sindet at ansætte Dem pr. 1. april 1964". Hele aktionen tog altså 6 år.-

Vi var under alt dette flyttet fra vores lejlighed i Vanløse til et lejet rækkehus i Lyngby, da forskellige forhold, som jeg ikke skal komme ind på her, gjorde det nødvendigt for os at flytte. Nu kom så problemet med at finde noget at bo i i Odense. I efterårsferien anbragte vi børnene hos familien i Kolding og kørte til Odense for at se på huse. Vi fandt dog ikke noget, som vi mente, vi kunne bruge, så vi returnerede til København om søndagen. På færgen købte vi Fyens Tidende for at se på husannoncer, og vi faldt over en annonce fra Ras-

mus Andersen, der bekendtgjorde, at Ellinge skole var til salg. Hjemkommen til Lyngby kastede vi os over et kort for at finde ud af, hvor Ellinge egentlig lå. Afstanden til Odense forekom os ikke afskrækkende, da vi var vant til store afstande i det københavnske område.

Jeg ringede straks om mandagen til Rasmus Andersen, men hans kone, der tog telefonen, sagde, at han var ude med en køber, så skolen var nok solgt. Nu havde jeg den opfattelse, at det da vist var kommunen, der afgjorde dette, så mit næste træk var at kontakte sognerådsformanden. På grund af en misforståelse ringede jeg til Frede Hansen, og traf som den første ellingeborger Anna, der venligst gjorde mig opmærksom på, at det var

Familien Christensen-Dalsgaard 1967

Foto: privateje

Harry Kristensen, der stod for styret. Harry bekræftede min antagelse, at det rigtigt nok var sognerådet, der solgte skolen, og han opfordrede mig til at tage over at se på skolen. Vi startede så om onsdagen, mødtes med Rasmus Andersen ved skolen og gik den igennem. Da det var en offentlig bygning, kunne vi nok regne med, at den var i god stand, hvad den også syntes at være. Den var nok lidt stor, men da vi kom fra et hus på 95 m² med 4 børn, havde vi et vist pladsbehov. Vi kørte derefter op til Harry Kristensen og afgav tilbud på skolen. Der var fast pris på skolen, så tilbuddet gjaldt kun udbetalings størrelse. Så vidt jeg husker, var der sognerådsmøde allerede om torsdagen, hvor man vedtog at sælge skolen til os. I en parentes skal jeg fortælle, at tiderne var anderledes den gang. Da jeg spurgte Harry om hvordan med byggetilladelse, hvis vi ønskede at ændre noget, var svaret: "Vi bry'er os sgu'tte om, hva I går og laver ne'e i skolen". Ja, det var den gang.

Vi mødtes så nytårsaftensdag hos sagfører Gøth i Nyborg med Harry Kristensen og kommunekasserer Jensen for at skrive papirer under og erlægge udbetalingen. Bagefter skulle der drikkes lidkeb på "Landmanden", men de herrer havde ret travlt med at slippe af med os, da restauranten var fyldt med kolleger, som de skulle af sted til nytårsfrokost med, hvad der skal være dem vel undt.

Vi overtog skolen pr 1.-1.-64 og kom ret hurtigt i kontakt med et par dejlige mennesker i Ellinge. Jeg mener, det var Harry, der gjorde os opmærksom på, at Marie "Møen" havde fungeret som pedel på skolen, og at hun sikkert ville være interesseret i at hjælpe til i huset hos os. Hun blev heldigvis vor gode hushjælp i mange år, og hun fik meget stor betydning for vores, med et moderne ord, integration i Ellinge. Hun blev et vigtigt bindeled mellem os og vore nye bysbørn. I mange år var hun en skattet gæst ved vores julefrokost og kom i mange år med en marcipangris til Jakob.

Dernæst fik vi kontakt til maler Kern, som påtog sig at male og tapetsere førstelærerboligen, som vi skulle flytte ind i. Dette elskelige menneske er ansvarlig for at have skabt en ny titel til mig, idet han i et brev betitlede mig "Statsingeniør", en titel, som gik lige ind hos Marie, og som hun, med sin udprægede humoristiske sans, holdt fast ved. Jeg må indrømme, at jeg kan føle en dårlig samvittighed overfor maler Kern, fordi han troligt måtte gå og arbejde i den uopvarmede skole.

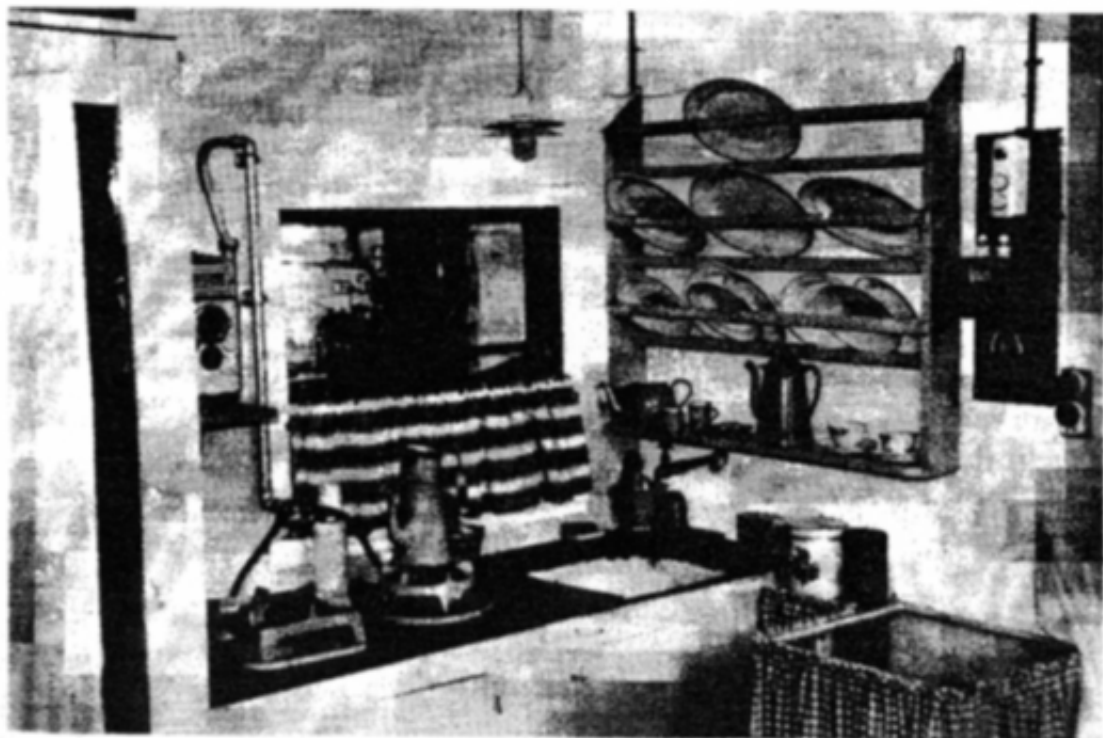
Vi tog afsked med Lyngby, pakke de vore sager sammen og rykkede ind i skolen den 24. marts 1964. Min søster var kørt over fra Kolding for at tage mod os og sørge for mad til os. Jeg mener at vide, at hun søgte hjælp hos Ejnar brugs og Arne smed for, ved deres hjælp,

KALENDEREN

Lokalhistorisk Forening inviterer medlemmerne med til en udstilling om besættelsen 1940-1945 i Odense.

Tilbage i 1989 dannede nogle modstandfolk og andre en initiativgruppe, hvis mål det var at fremme kendskabet til besættelsens historie. Gruppen dannede i 1994 en forening for at styrke arbejdet og få indsamlet genstande og arkivalier fra den pågældende periode. Foreningen fik etableret en skoletjeneste. Endvidere er der etableret permanente miljøer fra besættelsestiden.

Det er dette spændende sted vi skal besøge den 22. januar.

KALENDEREN

August

Foreningens regnskab afsluttes

September

Salg af medlemskort:

enkeltperson kr. 35,-

ægtepar kr. 60,-

22 oktober

Premiæaften med Flødstrup-film

**Arrangør: Lokalhistorisk forening og
menighedsrådet**

Konfirmandstuen,

Flødstrup præstegård

kl 19.30

11 november

Bodil Sylvest, Ellinge fortæller om

***Livet på en bondegård
gennem tiderne***

Skellerup skole kl 19.30

22. januar

Besættelsestiden i Odense

Brandts klædefabrik, Odense

kl. 19.00.

Rundvisning og medbragt kaffe

KALENDEREN

13. februar

Foreningens ordinære generalforsamling

Arkivets lokale, Langtved forsamlingshus kl 19

25 februar

**Besøg på Nyborg Museum.
Rundvisning i museets samlinger
kl 19
Kaffe medbringes**

22 -23 marts

Forårsudstilling i Ullerslev hallen

10. Juni

**Aftentur til Kullerup Kirke
Pastor Poul Damsgaard fortæller
og viser rundt
Mødetid kl 19**

**Herfra går turen til Biskopstorp,
hvor Lars Rasmussen fortæller
om gårdens historie og viser
rundt**

Juli

Indsamling af stof til Lokalhistorisk Nyt

MUSEUMSFORENINGEN I NYBORG

15 september

**Tur til Øm og Ry kloster. Derefter
Skanderborg slot og kirke.**

Pris: kr. 240,-

**Tilmelding til turistbureauet,
Nyborg 6.9.**

Afgang kl. 8.00

14 november

**Indvielse af Dronningens
Bastion, Nyborg
kl. 14.00**

**Der har været afholdt reception på Nyborg Museum lørdag den 3. august,
da museet har ansat en ny museumsleder: Kirstin Ellsen.
Knud Hornbech fortsætter som museumsinspektør på museet.
Fra Lokalhistorisk forening deltog Bendt Jensen og Else Mikkelsen i re-
ceptionen.**

Nyborg og Omegns
Museer

Slotsgade 11
DK-5800 Nyborg

Tlf: +45 6531 0205
Fax: +45 6531 0229

at få sat noget varme på huset. Dagen efter kom så vort flyttegods, og vi tilbragte påsken med at få tingene så nogenlunde på plads. Efter påsken over at have prøvet at fyre med koks, var vores første handling, da det blev hverdag, at bede Arne installere et oliefyr.

Vi havde egentlig satset på at slå os ned i en provinsby, hvis miljø vi var fortrolig med, men var i stedet havnet i en østfynsk landsby. Det var nok et mindre kulturchok sandsynligvis for begge parter. Som velopdragne børn var vi vant til

at tiltale folk med et høfligt "De", men det varede ikke længe, inden de rare ellinger så mindeligt bad os om at sige "du" til dem, da de fandt den højtidelige form alt for kunstig. Det var en meget stor oplevelse at møde de mange rare mennesker, vi mødte i Ellinge, og at mærke den venlighed, som alle mødte os med. Igennem alle årene har det været meget berigende for os at lære de mange og menneskeligt værdifulde mennesker at kende. De har alle bidraget til, at vi altid har følt, at vi, skønt født som jyder, hører hjemme her i Ellinge

MULLERUP 100 ÅR

Af Paul Erik Andersen

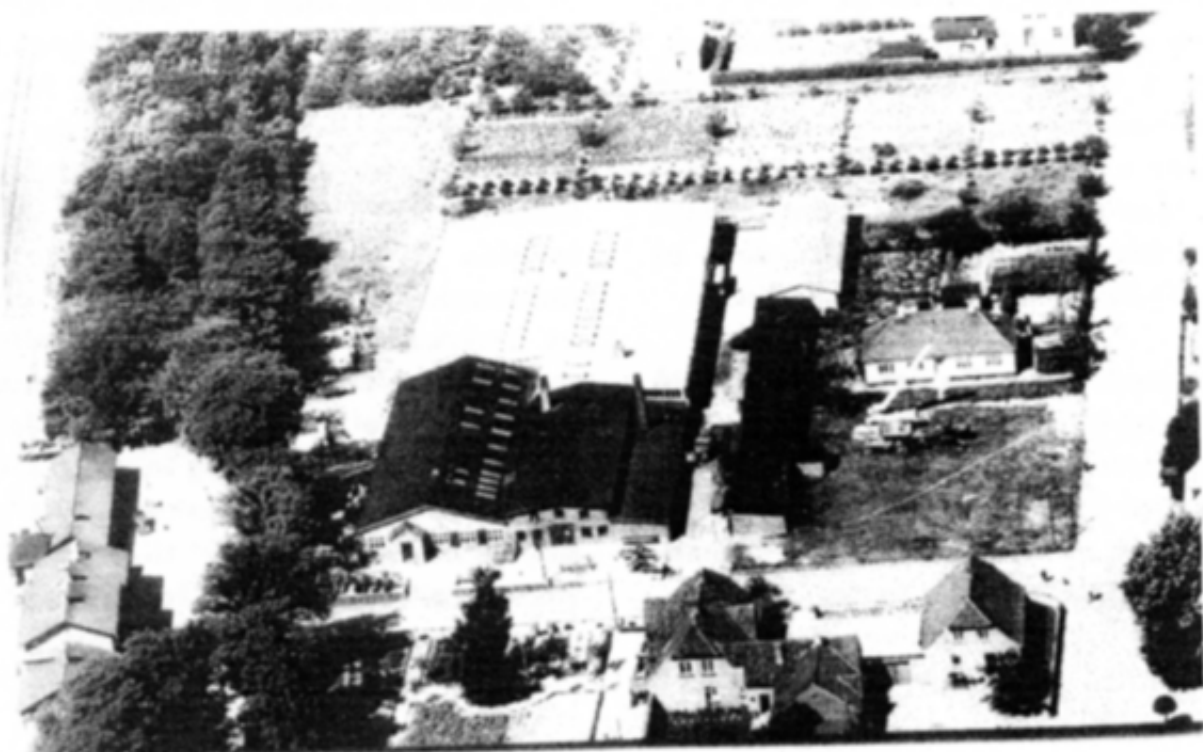
1901 nedsætter smedemester Hans Simon Larsens søn fra Tårup ved Kerteminde, Lars Kristian Larsen sig som smedemester i Gåse-

bæk ved Mullerup, som lokal smed og fabrikant af forskellige landbrugsredskaber. Han er 22 år og udlært vogn- og beslagsmed i Odense

1903 udstiller L. Kr. Larsen harver, en radrenser og en herskabsvogn på en udstilling i Kerteminde.

1907 fremstilles den første plov. Prøveberetning fra Statens Redskabsprøver foreligger for ploven i 1914.

1913 er der fremstillet 2000 plove i den lille fabrik i Mullerup.

□□
Mullerup udvides i 1927 eftersom produktion af tærskværker tages op. Først tillægges den forreste bygning til venstre og noget senere tilægges bygningen med det hvide tag. Ullerslev station er til venstre i billedet, forrest fabrikant Larsens bolig. Den hvide bygning til højre for fabrikken blev af en eller anden grund benævnt som "portnerboligen" eller "undervandsbåden"

Foto og tekst fra Mullerups jubilæumsskrift: 100 år i landbrugets tjeneste - gennem skiftende tider

1916 etablerer fabrikken sig i nybyggede fabrikationslokaler ved jernbanestationen i Ullerslev.

1927 begynder man at producere tærskværker efter ansættelse af ingeniør Johannes Bom fra Vester Åby som driftsleder. Han kom fra det nuværende Damas A/S hvor han havde fået sin erfaring i denne produktion.

1935 får Mullerup henstand (moratorium) med gæld til leverandører. Dette hjælper virksomheden til en bedre økonomi.

1937 stiftes Aktieselskabet Plov- og Maskinfabriken Mullerup. Aktiekapitalen er på 200.000 kr., der deles mellem L. Kr. Larsen, nogle medarbejdere, A/S M.P. Allerups Eftf., der er en af selskabets hovedleverandører, De Samvirken-

de danske Husmandsforeninger og enkelte andre leverandører. Årsagen hertil er den depression, som dansk landbrug oplever i 1930-erne.

Fabrikant Larsen sælger til dem, der vil købe. Derfor opretter han en salgsafdeling i Kongensgade i Odense.

1938 i produktionskataloget fra 1938 blev, foruden de omtalte produkter, vist håndbetjente marksprøjter, petroleumsmotorer og forskelligt andet udstyr. Starten på en ny epoke vises også. En Mullerup kultivator monteret på en traktor.

1947 L. Kr. Larsen indleder forhandlinger med FDB om salg af Mullerups Produkter.

Dette bliver en realitet i 1948, hvorefter Mullerup leverer og fakturerer til et lager i Glostrup.

Fabrikken udvides.

1949 fratræder L. Kr. Larsen og sælger fabrikken til Dansk Landbrugs Maskinkøb (DLAM).

1955 Fritz Petersen tiltræder som direktør for DLAM og Mullerup, som nu benævnes Maskinfabriken Mullerup A/S. Meget bliver sat i produktion og fjernet igen. Landbruget er ved at skifte fra heste til traktordrift, hvorfor der er behov for andre produkter end dem, som Mullerup leverede. DLAM må se sig om efter supplerende produkter,

dels ved køb hos andre leverandører dels ved import. Således importerede man 50 stk. "gummivogne" som Mullerup påbyggede lad. Efter nogen tid påbegynder Mullerup produktion af egen konstruktion af disse vogne. Endnu et succesprodukt, som gennem årene sælges i mere end 35000 eksemplarer.

Produkterne fra L. Kr. Larsens tid tilpasses i fornødent omfang til traktordrift eller stoppes helt.

1959 Mullerup bliver en af Europas førende specialfabriker af udmugningsanlæg. I en periode har Mullerup succes med produktion af såkaldte skæreblæsere til ensilering af roetoppe.

1965 Gennem produktionen af udmugningsanlæggene har Mullerup opnået en enestående systematik i produktionen og det udnytter man til automatisering af det danske landbrug. Danmarks første biogas-anlæg til landbrug og en ny type udmugningsanlæg udvikles, men desværre for tidligt.

Mullerup åbner for eksport til Norge, Sverige og Japan.

Produktion af fodringsanlæg giver usædvanlige ordrer gennem de følgende år. Bl.a. bygges der tre anlæg på skibe, som transporterer op til 46.000 levende får fra Australien til Saudiarabien.

1979 Efter Danmarks indtræden i EF er landbrugets investeringer re-

duceret kraftigt og Mullerup får mulighed for at ekspandere gennem nye produkter til korn-halmgylle og ammoniaktransport sideløbende med produkter til intern mekanisering.

1987 Mullerup satser nu alene på intern maskineringsudstyr til kvæg og svin med eksport til Sverige, Canada, USA og Japan. Et nyt produkt, en skinnekørende robot, som automatisk kan udfodre robot, som automatisk kan udfodre såvel i svine- som i kvægstalde, markedsføres.

1990 Dagbladet Børsens Nyhedsmagasin placerer Mullerup i sølvdivisionen af kometer i dansk industri udvalgt blandt 100 virksomheder. DLAM fusionerer med Kongkilde og Dronningborg i et nyt selskab Dania Holding A/S, som nu ejer Mullerup.

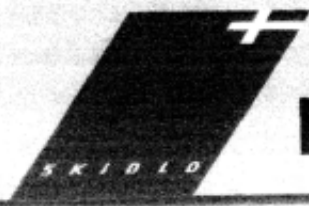
1993 Perioden med Dania Holding som ejer slutter med selskabets betalingsstandsning.

Mullerup er et aktiv med en god forretningsmæssig udvikling og kan derfor finde en ny ejer. Skiold Holding fra Sæby køber Mullerup i februar og Mullerup omdøbes til Skiold Mullerup A/S.

1997 Mullerup satser på dybere specialisering indenfor fodrings- og udmugningsanlæg efter nye principper, som f. eks. løsdriftsprincipper. Samtidig organiseres produktionen således, at man kun udfører de operationer, man er suveræn til. Alt andet udføres hos underleverandører i Danmark, Polen eller hvor den ønskede kvalitet kan købes til den rigtige pris.

2001 Plov-og Maskinfabriken Mullerup, Maskinfabriken Mullerup A/S, Skiold Mullerup A/S fylder 100 år i november måned. Skiold Mullerup vil stadig satse stærkt på et produktionsapparat, som er tilpasset udviklingen i de nye driftsformer i kvægstalde i Danmark og som også er på vej i mange andre lande.

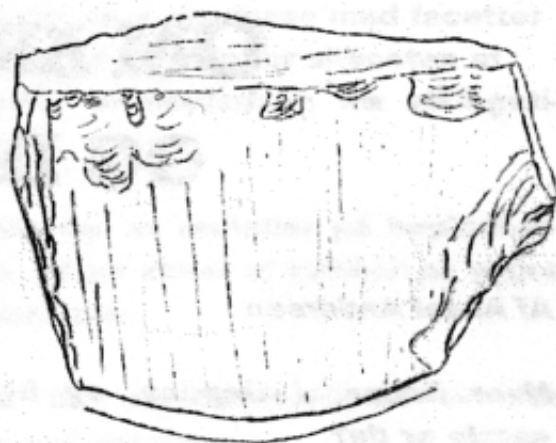
MULLERUP - DANSK KVALITET SIDEN 1901

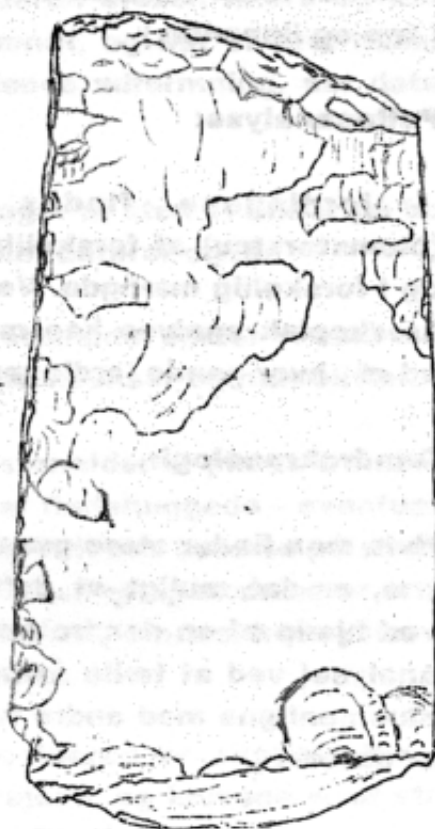
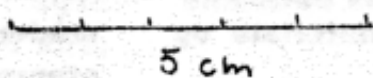
MULLERUP

x 15

x 16

x 17

OM ARKÆOLOGI OG DATERING

Af Aksel Andersen

Hvor finder vi tingene, og hvor gamle er de?

I Danmark har der boet mennesker i over 11000 år, og de har efterladt sig spor i landskabet af forskellige slags. Det være sig spor af bebyggelse, grave, højryggede agre, redskaber af forskelligt materiale og andet.

Hvor boede de?

I ældre stenalder lå bopladserne ved kysten eller ved søer og vandløb på søer eller holme hel ude ved vandet.

I yngre stenalder boede de på skråningerne ned til søer, åer og vådområder. Vi havde jo urskov dengang, så de brugte vandløbene til at sejle på, når de skulle omkring.

I bronzealderen flyttede de op på højdedragene, hvor de boede på sandede terrasser.

I jernalderen flyttede de igen ned på de flade arealer med enge og overdrev, hvor de flyttede bopladserne 2-300 m, når jorden var udpint af landbruget.

Hvilke metoder bruger vi til at bestemme tingenes alder?

Når vi finder et sted, hvor der har været aktivitet i oldtiden, skal vi finde ud af, hvornår det har været beboet.

Der er flere måder at gøre det på. Pollenanalyse, dendrokronologi og kulstof-14 metoden er nogle af de måder, man bruger til aldersbestemmelse af oldsager; afhængigt af om materialet er keramik, sten, metaller eller organisk materiale (træ og lignende).

Pollenanalyse:

I jordlagene findes pollen (blomsterstøv) af forskellige slags og i forskellig mængde. Ved en mikroskopisk analyse kan man finde ud af, hvor gamle jordlagene er.

Dendrokronologi:

Hvis man finder store genstande af træ, er det muligt at datere dem ved hjælp af en dendrokronologisk analyse (ved at tælle årringene og sammenligne med andre fund, som er dateret).

Kulstof-14 metoden:

Kulstof-14 datering kan bruges til at datere organisk materiale, der stammer fra de sidste 20.000 år. Det er en radioaktiv målemetode, som er rimelig nøjagtig.

Andre dateringsmuligheder:

Oldsagerne vi finder på bopladserne, giver også en god dateringsmulighed.

Keramikken fra stenalderen er grov og med grove mønstre.

Bronzealderkeramikken er også grov, men den er magret med strå, halm eller grus.

I jernalderen er den finere og hårdere brændt, og det er øre, hanke og randenes udformning, der daterer.

De oldsager af sten vi finder på bopladserne, daterer også.

I ældre stenalder finder vi små skive- og kærneøkser og mikrolitter.

I yngre stenalder er pilene trekantede eller fladehuggede – eventuelt tværpile. Dolkene dateres på skaftets udformning og økserne er spidsnakkede, tyndnakkede eller tyknakkede.

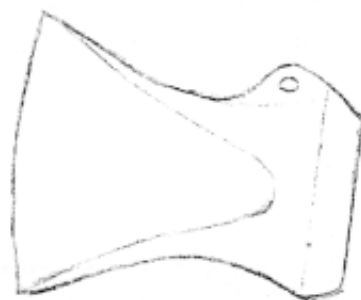
I bronzealderen er økserne tynde og udsvejede, og knivene er af store, grove flækker.

I jernalderen findes runde sten af granit eller sandsten med facetter på. Hvis man finder slibesten af skifer er bopladsen fra vikingetiden.

Hvis der er metaller på bopladserne, peger økser af kobber på yngre stenalder.

På bronzealderpladserne er det ting af bronze.

I jernalderen er det redskaber og smykker af guld, sølv og bronze, og i vikingetiden er det skålformede smykker i sølv og bronze. Redskaberne er af jern.

ARKÆOLOGISK TIDSTAVLE

ARKÆOLOGISK TIDSTAVLE				
Klima	Periode	Revideret C-14 datering	År	
Subatlantisk	Jernalder	Vikingetid	1050	
		Germansk Jernalder	800	
		Romersk Jernalder	400 e. kr.	
		Før-romersk (el. keltisk) Jernalder	Kr. f.	
Subboreal	Bronzealder	Yngre Bronzealder	500 f. kr.	
		Ældre Bronzealder	1000	
	Yngre Stenalder Neolitikum	Dolktid (Sen-neolitisk tid)	1800	
		Enkeltgravskultur	2400	
		Mellem-neolitisk tragtægerkultur	2800	
		Tidlig-neolitisk tragtægerkultur	3400	
	Atlantisk	Ældre Stenalder Mesolitikum	Erieboeliekultur	4000
			Kongemosekultur	5400
Boreal			Maglelosekultur	6800
	Præboreal	Palæolitikum	Ahrensburg-kultur	8800
Sen-glacial	Brommekultur		11 000	
	Hamburg-kultur			

LOKALHISTORISK ARKIV

Af Paul Erik Andersen

Arkivet vil gerne takke Lokalhistorisk forenings bestyrelse og medlemmer for samarbejdet i det forløbne år.

Det 30. år i Arkivets historie har været ret roligt på indkomstsiden.

Til gengæld har der været mange henvendelser om hjælp, både fra private og fra halv- eller hel officielle institutioner.

Således har Arkivet hjulpet et Socialdemokratisk projekt om socialdemokratiske vælgerforeninger og

Københavns Universitet i et projekt om andelsmejerier.

Desuden er mange personer i Ullerslev og det øvrige Danmark blevet hjulpet med oplysninger til brug i deres slægtsforskning. Dræningsrørs placering har vi også kunnet hjælpe med.

I årets løb har vi modtaget en større samling håndbøger med gode råd til slægtsforskere samt tydning af gotisk håndskrift

- **Af indkomne arkivalier kan især nævnes en større samling dokumenter og fotos fra portør Saron Pedersens dødsbo.**

- **En fotosamling fra Gerda Favrholt, Kolding**

- **En meget stor samling fotos fra 1980-erne fra Østfyns Avis' arkiv.**

- **En del materiale fra Maskinfabrikken Skiold Mullerups 100-års jubilæum med mere på vej.**

Af mange af de personer, som vi har kunnet hjælpe, har vi som tak modtaget yderligere relevante oplysninger om personen, familien eller boligen.

Vi vil gerne takke giverne.

Vi vil også gerne benytte lejligheden til at rette en tak til Ullerslev kommunes forskellige foreninger fordi de sender deres medlemsblade, årsskrifter, jubilæumsskrifter til arkivet.

Ligeledes en tak til kommunens skoler for skolebladene og menighedsrådene for kirkebladene.

Sammenlagt tegner de tre institutioner en væsentlig del af den kulturelle, åndelige og menneskelige udvikling i vores kommune.

Det kan måske, for os som lever i det her og nu, forekomme at være af mindre betydning, men om f. eks. hundrede år vil de publikationer være små brikker, som sammen med andre små brikker vil tegne et billede af en borgers hverdag i Ullerslev Kommune omkring årtusindeskiftet.

Derfor er det vigtigt at bevare dem.

Alle er velkomne i Arkivet. Er man forhindret på åbningsaften eller man gerne vil have lidt ekstra tid eller hjælp til at undersøge det ene eller det andet, så ring og aftal en anden tid. Gerne weekend.

Arkivets åbningstid er:

Tirsdage 19.00-21.00 (undtagen skoleferier).

Arkivets telefon: 65 35 20 71 (i åbningstiden)

E-Mail: ukla@get2net.dk

Aftale om besøg uden for åbningstid eller andet omkring Arkivet: 65 35 20 70 el. 65 35 33 30.

BERETNING FRA UDVALGENE

Fra filmsudvalget

Af Aase Windeballe

Det er nu fem år siden vi begyndte optagelserne til videofilmen om Flødstrup-området.

Sidste år kunne jeg berette om, at vi var løbet ind i problemer med redigeringsudstyret på Langtved skole, og at vi muligvis var nødt til at forsøge med andre muligheder, så vi kunne få filmen gjort færdig.

Det blev Hans Erik Rasmussen, Kissendrup, som er kommet med i filmsudvalget, der kom os til hjælp, idet han har en bekendt, Poul Kerdil, i Svendborg, som var villig til at hjælpe os med både udstyr og indspilning.

Efter en del problemer, også med det udstyr, og lange dage og afteners koncentreret arbejde, er det nu lykkedes at få overspillet de udvalgte sekvenser.

I løbet af vinteren havde vi lavet kommentarer til de udvalgte sekvenser. Disse er også blevet indtalt, og endelig er der lagt musik ind, så filmen nu er færdig og kan præsenteres ved et arrangement, sammen med menighedsrådet, i konfirmandstuen i Flødstrup til oktober.

Hvert år afholder Ellinge Læseforening banko-skovtur, hvor alle kan deltage fra de yngste til de ældste. Det er nu også optaget på video både fra starten ved biblioteket, ved posterne og i skoven, hvor der var mulighed for at købe kaffe og kage.

I ugen fra den 4. til den 11. maj – i ugen med Kristi Himmelfartsdag – var der kulturuge i Ullerslev med et væld af arrangementer af enhver art i alle fire sogne. Det lykkedes at få lavet optagelser fra hele kommunen.

Nu, da vi er færdige med Flødstrup-filmen, venter både ny og gamle opgaver. Vi har bl.a. et hængeparti, der hedder Vera Sandberg, som vi gerne vil have gjort færdig. Også de øvrige områder i Flødstrup sogn venter på at blive optaget. Til det vil jeg mene, at det vil være mest hensigtsmæssigt at optage med digitalt kamera, hvis det kan lykkes os at få anskaffet det nødvendige udstyr.

Der er altså stadig store opgaver, der venter på at blive løst.

Fra arkæologigruppen

Af Else Mikkelsen

Aksel har igen i vinterens løb haft travlt med at gøre nogle af vores rapporter færdige. Vi har virkelig fået afleveret mange færdige rapporter og fund til Odense bys Museer.

Mogens Bo Henriksen har især haft brug for alt, hvad vi havde samlet om jernalderen, da Odense bys Museer er ved at publicere den fynske jernalderbebyggelse i katalogform. Sogn for sogn bliver bopladserne gemmengået og placeret på landkortet i forhold til jordbund, terræn, våde områder mm.

Der er i vinter påbegyndt bygge- modning af grunde øst for Svendborgvej i Ullerslev. Entreprenøren havde knap sat den store graveskovl i jorden, før arkæologerne stod klar til at holde øje med, hvad der eventuelt kunne dukke frem. Jeg kan i korte træk nævne at der er blevet fundet:

- kulturlag fra neolitikum (yngre stenalder)
- kulturlag fra før-romersk jernalder periode II, (år 500 til år 0 f.Kr)
- en del affaldsgruber, nogle med en del keramik, bl.a. en næsten hel kop, randskår med hank og en næsten hel krukke, som indeholdt brændt knoglemateriale
- nogle stolpehuller, men ikke nok til at man kan sige at det stammer fra et hus.

Tæt på disse stolpehuller fandt man en brønd, der var 180 cm dyb og den havde i bunden en meget stor granitsten med en flad side, som om den var slebet, eller prik- hukket.

Desværre var tiden knap og entreprenøren presset, så undersøgelsen kom ikke til at foregå på sædvanlig vis. Undersøgelserne fandt kun sted der, hvor der skal anlægges veje og anlægges spildevandsledninger.

Vi vil evt. kunne fortælle mere om dette da vi har fået lovning på en rapport, når undersøgelsen er endelig afsluttet

Vi havde til forårsudstillingen i marts måned, lånt en samling stenredskaber.

Det er godt at vi på den måde kan få registreret hvad der er fundet i vores lokalområde. Vi er stadig meget interesserede i at høre fra folk, som har fundet noget i haver eller på marker.

Fyns oldtid er kommet på nettet. Karsten Kjer Michaelsen har i en artikel i *fynboer og arkæologi* fra september sidste år skrevet: *nye tider stiller nye krav og ny teknik giver nye muligheder*. De to ting har Odense bys Museers arkæologer forenet ved udarbejdelse af et computerprogram - Arkdata - der kan vise de arkæologiske rapporter på internettet på siden www.arkdata.dk

ADRESSELISTE

		Bestyrelse	Filmudvalg	Arkæologigruppen	P.R.-udvalget
BENDT JENSEN	65 36 11 79	FORMD #	#	#	#
Enero, Malmosevej 12, Kissendrup					
AASE WINDEBALLE	65 35 18 22	#	FORMD #	#	#
Valmuevænget 11, Ullerslev					
INGER FREDSLUND HANSEN	65 98 14 32	#	-	-	-
Kirkeballe 2 B, Ellinge					
IB KJÆRSGAARD	65 98 20 91	#	-	-	-
Gl. Byvej 5, Ellinge					
SOLVEIG ANDREASEN	65 35 33 30	#	-	-	#
Hindemaevej 99, Ullerslev					
ELSE FISKE MIKKELSEN	65 35 22 63	#	-	FORMD -	-
Solholm 7, Ullerslev					
PAUL ERIK ANDERSEN	65 35 20 70	#	-	-	-
Ullerslev					
ELLEN POVLSEN	65 35 15 87	-	#	-	-
Egevangsvej 9, Ullerslev					
PER CHRISTIANSEN	65 35 31 10	-	#	-	#
Rugvænget 16, Langtved					
YVONNE LØFBJERG	65 35 13 07	#	-	-	-
Svendborgvej 15, Ullerslev					
ANNE NELLEMOSE PEDERSEN	65 35 32 21	#	-	-	-
Granvej 81, Ullerslev					
BODIL BAY	65 35 23 39	#	-	-	-
Vendegyden 4, Skellerup					
KJELD JØRGENSEN	65 35 14 64	-	#	-	-
Ringbjergd., Kertemindevej 13, Flødstrup					
ELSE LYSEBJERG HANSEN	65 35 10 19	-	#	-	-
Stævnegd., Kertemindevej 20, Flødstrup					
JENS CHRISTIAN SOLVANG	65 35 24 93	-	-	-	-
Svendborgvej 1, Ullerslev					
AKSEL ANDERSEN	65 35 19 71	-	-	#	-
Mullerupvej 5, Langtved					
KAREN JACOBSEN	65 35 20 67	-	-	#	-
Lervadparken 4, Ullerslev					
ANNA LISE JACOBSEN	65 35 17 09	-	-	#	-
Paarupvej 27, Skellerup					
ERLING WINDEBALLE	65 31 14 88				
Sprotøften 52, 1.th., 5800 Nyborg					